

BOGANMELDELSE: Eva Matjeka: ”Hvor kommer farverne fra ?” og ”Hvad har givet rosen duft ?”, begge Facet Forlag.

Vi har modtaget 2 små børnebøger skrevet af Eva Matjeka og med meget fine og fantasifulde tegninger af Vif Dissing. Den første: ”Hvor kommer farverne fra ?” handler om alle de farver, man kan se i sin egen stue – i en krystal – om deres psykologi, deres energetiske substans.

I den anden bog: ”Hvad har givet rosen duft ?” kommer Eva Matjeka på en legende let måde ind på de store spørgsmål i livet, og de udvikler sig i løbet af bogen fra dem, som ”Spørge-Jørgen” kan finde på at stille: ...”Har en brilleslange briller ? Eller har en hornfisk horn ?” til spørgsmål med en esoterisk dybde:

”I den perle kan vi gemme
alt det dejligste vi ved
så vi ikke mer vil glemme
lysets kraft og kærlighed !
er det måske livets lære
at vi som det lys skal være ?”

Her drejer det sig om menneskets forædling i en evig spiral. Sproget er poetisk/kunstnerisk og dog letforståeligt. Formen veksler mellem spørgsmål og vuisdom fra den evige visdomslære. Først kommer man til at tænke på Halfdan Rasmussen, siden på en Tagore eller Rumi. Eva Matjeka viser hermed, at hun evner at kombinere det spirituelle med børnelitteraturen. Jeg vil tro børnebøgerne egner sig som oplæsning for de største børnehavebørn, og den er velegnet som oplæg til filosofiske snakke med børn mellem 6-10 år. Men som voksen kan man også nyde dem – specielt den fine sammenhæng mellem tekst og de skønne, fantasifulde tegninger.

Som vanlig vil jeg også denne gang søge at sætte bøgerne ind i en ramme, så det ikke kun fremstår som reklame.

Lad os se på, hvad ”tibetaneren” (den opstegne mester Dwahl Kuhl) gennem Alice Bailey siger om fremtidens pædagogik/undervisning (i ”Undervisningen i den nye tidsalder”). Denne bør ifølge tibetaneren slå bro over den nuværende kløft mellem tænkningens tre aspekter: *den lavere tænkeevne, sjælen og den højere tænkeevne*. Til dette er menneskeheden i dag rede, og for første gang kan dette brobygningsarbejde nu foregå på en relativ bred basis. Derfor betyder undervisning ifølge tibetaneren *videnskaben om Antahkaranaen* (som er den bro mellem det højere og det lavere, som mennesket bygger gennem meditation, forståelse og sjælens magiske, skabende arbejde. Dette er det grundlæggende.

Men inden vi går videre, må vi lige gøre os en ting klart, nemlig at det følgende kun er møntet på overgangsperioden til den ny tidsalder (Vandmandens), for detaljerne her ville simpelthen være komplet uforståelige for os i dag. Det er vigtigt, at en udvikling af undervisningen/pædagogikken/børnelitteraturen er baseret på det, der eksisterer i dag, for naturen arbejder uden spring.

Ifølge tibetaneren er den udfordring, som undervisningssektoren står over for i dag, nødvendigheden af at forbinde den mentale udfoldelsesproces med *betydningens verden/den bagvedliggende åndelige verden* og ikke kun med den synlige eller fænomenernes verden, således at eksistensen af den højere tænkeevne, samt den lavere tænkeevnes plads som den højere, illuminerende tænkeevnes tjener kan blive anerkendt.

En af de vigtigste opgaver for fremtidens opdragere vil blive, så tidligt som muligt at opdage hvilken/hvilke af de syv energier/stråler, der er fremherskende hos hver enkelt elev. I dagens skoler er tankerne om *de mange intelligenser* ved at trænge ind ind og blive værdsat, og det er da et godt og vigtigt skridt på vejen.

En række sjælssegenskaber- og aspekter vil i fremtiden via den tidligere omtalte tredelte mekanisme ifølge tibetaneren udgøre målet for al fremtidig undervisning. Af pladshensyn nævner jeg dem kun her: 1. Vilje og formål, 2. Kærlighed og visdom (efter sigende skriver Eva Matjeka i sin næste børnebog om kærlighed, og så er alt jo ”såre godt”...), 3. Aktiv intelligens, 4. Harmoni fremkaldt gennem konflikt, 5. Konkret viden, 6. Hengivenhed, 7. Orden.

I den praktiske planlægning af undervisning – og børnebøgers indhold – er det vigtigt at tage hensyn til barnets udviklingsniveau. Det gælder nu som i fremtiden. Rudolf Steiner inddeler f.eks. i 7 års perioder, mens tibetaneren inddeler i 10 års perioder med flydende overgange.

I den af Steiner inspirerede undervisning er overskriften for perioden fra 7-14 år: ”billedrigdom og kærlig autoritet”. Barnet lever i denne periode i høj grad gennem følelseslivet.

Tibetaneren siger, at det for at imødekomme den vågnende intelligens er vigtigt at spørge barnet: ”Hvad mener du selv ?” Hvorfor spørger du om det ? Hvorfor tror du, det er sådan ?” Herved lægges ansvaret for spørgsmålets besvarelse hos barnet selv, idet man samtidig umærkeligt hjælper det med at finde løsningen/svaret – indefra. En proces, som kan begynde omkring barnets femte leveår. Og dette synes jeg, Eva Matjeka på smukkeste vis lever op til i sine bøger. Afslutningsvis vil jeg derfor varmt anbefale Eva Matjekas børnebøger til alle børn, forældre, pædagoger/lærere – og i øvrigt barnlige sjæle.

Karsten Kring Lauridsen